

Fam. Menko, Langestraat 38/40. Groentehandelaar.

Vader Salli Abraham Menko, geb.26-8-1873, is op 27-6-1936 overleden.

Tijdens de oorlog woonden hier moeder Rebekka Menk-Meijboom, geb. 15-06-1875, zoon Barend Salli Menko, geb. 17-7-1918, Mathilde Simon, geb. 20-2-1917, vriendin/echtgenote van Barend, Selma Simon, geb.15-3-1942, dochtertje van Barend en Mathilde.

In september 1941 zijn er twee razzia's in Twente gehouden. Hierbij werden ongeveer 100 jonge mannen uit voornamelijk Enschede en Hengelo opgepakt. Dit gebeurde als wraak voor het doorsnijden van kabels van de Wehrmacht te Enschede. Deze mannen werden allemaal naar Mauthausen, in het noorden van Oostenrijk, getransporteerd, waar ze moesten werken in steengroeven. In deze steengroeve lieten de Duitsers met dynamiet een granieten wand springen en de gevangenen van het kamp Mauthausen moesten met blote handen de vlijmscherpe brokstukken naar het kamp sjouwen. SS-ers, langs de kant, hielden met stokken en geweerkolven het tempo er in.

Barend Menko, toen 23 jaar en Maurits Jacobs, Zuidwalstraat 22, 38 jaar, werden ook opgepakt. Ze hebben nog de kans gehad om weg te komen, te onderduiken, maar dat wilden ze niet omdat ze bang waren dat dan hun familie gevaar liep.

Ze zijn kort na aankomst overleden op resp. 10-10-1941 en 13-10-1941. De huisarts moest de familie inlichten.

Barend en Mathilde waren niet getrouwd. Dit kon in die tijd niet vanwege de bezetting. Barend heeft waarschijnlijk nooit geweten, dat Mathilde zwanger was en haar baby in maart 1942 zou krijgen.

Voor de oorlog zag de Langestraat er zo uit. Links is het pand van de fam. Menko. Het pand waar de bedieningskar voor staat. Ze hadden een groentezaak en soms verkochten ze achterin ook vis. Bij mooi weer gingen de "niendeuren" open.

In juni 1942 mochten Joden geen telefoonaansluitingen meer hebben en in juli 1942 moesten ze hun fietsen inleveren. Boodschappen wegbrengen kon dus niet meer. Bovendien werd het andere inwoners verboden hen fietsen te lenen.

Rebekka Menko moest in oktober 1942 uit de winkel omdat haar winkel verhuurd werd aan een "Arier". Zij moest met haar schoondochter en kleinkind naar Langestraat 17, een vervallen pand waar Catootje Ressing woonde. De familienaam van deze vrouw vind je terug in het Ressingplein.

Op 8 april kregen ze het bevel te vertrekken naar kamp Vught in Brabant. Op 10 april gaan ze met de trein. De situatie in kamp Vught was slecht. De kleine Selma is daar op 22 mei al overleden.

Rebekka en Mathilde worden met vele anderen begin juni naar Westerbork getransporteerd en vervolgens naar Sobibor, waar ze zijn vergast.

Bron: De Joodse gemeenschap en synagoge in Delden door Peter Kooij.